

UNDERVISNINGS
MINISTERIET

Den 21. juni 2018

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Opbygning af et stærkere Europa gennem en stærkere ungdoms-, uddannelses- og kulturpolitik

KOM(2018)268

1. Resumé

Kommissionen offentliggjorde meddelelsen "Opbygning af et stærkere Europa gennem en stærkere ungdoms-, uddannelses- og kulturpolitik" den 22. maj 2018. Meddelelsen udgør "overliggeren/chapeau'en" til anden pakke af Kommissionsinitiativer på uddannelses-, ungdoms- og kulturområdet, som følger op på DER-konklusionerne af 14. december 2017 og Kommissionens meddelelse af 14. november 2017 om "Styrkelse af den europæiske identitet gennem uddannelse og kultur", i hvilken visionen om et europæisk uddannelsesområde i 2025 blev lanceret.

"Anden uddannelsespakke" består af følgende initiativer:

- En ny ungdomsstrategi for perioden 2019-2027, hvor fokus er på at styrke Europas unge og give dem større indflydelse på EU's politikker
- En ny europæisk kulturdagsorden, som skal bidrage til at styrke bevidstheden om Europas fælles identitet og kulturarv
- To forslag til rådsbenstillinger henholdsvis om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser og om sprogundervisning og sproglering, der begge skal lette læringsmobiliteten i Europa
- Et forslag til rådsbenstilling om dagtilbud af høj kvalitet, der skal bidrage til at sikre, at alle børn i Europa kan få en god start i livet

I meddelelsen slås det fast, at det europæiske uddannelsesområde skal opnå tre mål:

- Fremme mobilitet på tværs af grænserne og samarbejde inden for uddannelse
- Bidrage til at fjerne ubegrundede hindringer, der gør det sværere at uddanne sig eller arbejde i et andet land
- Understøtte medlemsstaterne i at gøre deres uddannelsessystemer mere inkluderende og baseret på livslang læring og innovation.

Det understreges i meddelelsen, at uddannelse er medlemsstatskompetence, hvilket arbejdet hen mod et europæisk uddannelsesområde ikke ændrer ved.

I meddelelsen beskrives grundelementerne i et europæisk uddannelsesområde som initiativer vedrørende automatisk gensidig anerkendelse af eksamensbeviser og læringsperioder i udlandet, bedre sproglering, et europæisk studiekort og europæiske universiteter understøttet af et nyt Erasmus-program.

Regeringen tilslutter sig meddelelsens budskab om, at uddannelse, herunder dagtilbud, og kultur først og fremmest er et anliggende for medlemsstaterne, og at det europæiske niveau kan spille en supplerende rolle, navnlig når det gælder grænseoverskridende aktiviteter som f.eks. Erasmus+.

Regeringen forudsætter, at en eventuel opfølgning på meddelelsen med konkrete forslag sker i fuld respekt for princippet om subsidiaritet og proportionalitet i lyset af, at EU på uddannelses- og kulturområdet kun har en understøttende og supplerende kompetence. Regeringen lægger i den forbindelse vægt på, at behandlingen af eventuelle forslag på baggrund af meddelelsen ikke foregriber de kommende forhandlinger om EU's flerårige finansielle ramme (MFF).

2. Baggrund

Kommissionen offentliggjorde meddelelsen *Opbygning af et stærkere Europa gennem en stærkere ungdoms-, uddannelses- og kulturpolitik* den 22. maj 2018. Meddelelsen er oversendt til Rådet i dansk sprogversion den 24./25. maj 2018. Meddelelsen er en opfølgning på Leaders' Agenda-drøftelsen om uddannelse og kultur på det uformelle sociale topmøde i Göteborg den 17. november 2017, hvis konklusioner blev stadfæstet i Det Europæiske Råds (DER) konklusioner af 14. december 2017, samt Kommissionens meddelelse af 14. november 2017 *Styrkelse af den europæiske identitet gennem uddannelse og kultur*, som lagde op til Leaders' Agenda-drøftelsen, og i hvilken en vision om et europæisk uddannelsesområde i 2025 blev lanceret. Meddelelsen blev offentliggjort som "overligger/chapeau" til anden pakke af Kommissionsinitiativer på uddannelses-, ungdoms- og kulturområdet, som følger op på DER-konklusionerne af 14. december 2017 og Kommissionens meddelelse af 14. november 2017. Første pakke af initiativer blev offentliggjort den 17. januar 2018 og bestod af en handlingsplan for digital uddannelse og to forslag til rådshenstillinger henholdsvis om nøglekompetencer for livslang læring og om fremme af fælles værdier, inklusiv uddannelse og den europæiske dimension i undervisningen, hvoraf de to sidstnævnte forslag blev vedtaget på rådsmødet for uddannelse den 22. maj 2018.

3. Formål og indhold

Formål

Formålet med meddelelsen er at introducere en ny pakke af initiativer, der skal følge op på DER-konklusionerne af 14. december 2017 på uddannelses- og kulturområdet. I en bredere forstand skal meddelelsen også følge op på Rom-erklæringen af 25. marts 2017, som blev vedtaget af EU27-landenes stats- og regeringschefer i anledning af 60 årsdagen for Rom-traktaten, gennem at bidrage til at skabe bedre muligheder for unge mennesker, ligesom et styrket fokus på uddannelse og kultur vil bidrage til at styrke europæernes livsduelighed gennem understøttelse af innovation, produktivitet og konkurrenceevne. Uddannelse og kultur understøtter også den europæiske mangfoldighed og kulturarv og bidrager til en følelse af samhørighed.

Indhold

Meddelelsen introducerer "anden pakke" af initiativer som opfølgning på DER-konklusionerne af 14. december 2017, der skal bidrage til at sikre et mere konkurrencedygtigt, inkluderende og sammenhængende Europa. Pakken består af følgende initiativer:

- *En ny ungdomsstrategi for perioden 2019-2027*, hvor fokus er på at styrke Europas unge og give dem større indflydelse på EU's politikker
- *En ny europæisk kulturdagsorden*, som skal bidrage til at styrke bevidstheden om Europas fælles identitet og kulturarv
- *To forslag til rådshenstillinger* henholdsvis om *gensidig anerkendelse af eksamensbeviser* og om *sprogundervisning og sproglæring*, der begge skal lette læringsmobiliteten i Europa
- *Et forslag til rådshenstilling om dagtilbud af høj kvalitet*, der skal bidrage til at sikre, at alle børn i Europa kan få en god start i livet

Ifølge meddelelsen skal initiativerne ses som trædesten på vejen til et styrket EU-samarbejde, som der skal tages bestik af på mødet for EU's stat- og regeringschefer i Sibiu i Rumænien i maj 2019, hvor udviklingen inden for emnerne på Leaders' Agenda skal drøftes. De skal samtidig dels afspejle vigtigheden af at investere i unge og deres fremtid, dels hjælpe folk med at dele Europas kulturelle mangfoldighed og fælles arv, og dels udgøre en del af den større vision om at arbejde hen mod et europæisk uddannelsesområde.

På vej mod et europæisk uddannelsesområde

Meddelelsen fastslår, at det europæiske uddannelsesområde skal opnå tre mål:

- Fremme mobilitet på tværs af grænserne og samarbejde inden for uddannelse
- Bidrage til at fjerne ubegrundede hindringer, der gør det sværere at uddanne sig eller arbejde i et andet land
- Understøtte medlemsstaterne i at gøre deres uddannelsessystemer mere inkluderende og baseret på livslang læring og innovation.

Endvidere angives det, at implementeringen af det europæiske uddannelsesområde vil bygge på følgende elementer:

- Erasmus+-programmet og dets efterfølgerprogram, som Kommissionen vil fremsætte forslag om i slutningen af maj 2018. For at fremme mere innovative og inkluderende uddannelses- og ungdomspolitikker er der behov for at styrke mobiliteten yderligere sammen med styrkede strategiske partnerskaber og politisk støtte.
- Det eksisterende europæiske uddannelsessamarbejde med fokus på empirisk evidens, benchmarking, erfaringsudveksling og gensidig læring, hvor Kommissionen vil fremsætte et ambitiøst forslag for tiden efter 2020 og herunder et sæt indikatorer og benchmarks.

Det understreges i meddelelsen, at uddannelse er medlemsstatskompetence, mens EU kan tage tiltag, der støtter, koordinerer eller supplerer medlemsstaternes tiltag, hvilket arbejdet hen mod et europæisk uddannelsesområde ikke ændrer ved. Det europæiske uddannelsesområde vil omfatte elever og studerende inden for alle aldersgrupper og alle uddannelsessektorer.

Automatisk gensidig anerkendelse af eksamensbeviser og læringsperioder i udlandet

Meddelelsen påpeger, at trods 30 år med Erasmus-programmet og betydelige fremskridt inden for den mellemstatslige Bologna-proces på det videregående uddannelsesområde oplever mange stadig problemer, når de ønsker formel anerkendelse af deres kvalifikationer fra ungdomsuddannelser eller videregående uddannelser, og det samme gælder læringsophold i udlandet.

For at løse dette problem fremsætter Kommissionen derfor et forslag til rådshenstilling om automatisk anerkendelse af kvalifikationer som standard senest i 2025. Dette skal forstås således, at alle eksamensbeviser eller diplomer samt resultatet af læringsophold i udlandet af op til et års varighed, der er tildelt af en akkrediteret institution inden for EU, automatisk bør anerkendes i alle medlemsstater med henblik på fortsatte studier. Dette vil kræve en trinvis tilgang, der bygger på troværdig kvalitetssikring, som giver den nødvendige gennemsigtighed og tillid. Fælles EU-løsninger vil tage udgangspunkt i de regionale ordninger, der allerede eksisterer i de nordiske lande, i de baltiske lande og i Benelux.

Forbedret sprog læring

Meddelelsen fastslår, at det at kunne fremmedsprog ikke kun er nødvendigt i en global økonomi, det åbner også nye perspektiver og bidrager til at opdage andre kulturer. I dag bruger mange studerende lang tid på at studere sprog uden at opnå tilstrækkelige sprogfærdigheder til brug i virkeligheden. Derfor foreslår Kommissionen en ny samlet tilgang til sprog læring inden for den obligatoriske skolegang. Målet er at sikre, at flere unge bliver kompetente sprogbrugere og behersker to sprog ud over undervisnings sproget.

Et europæisk studiekort

I meddelelsen påpeges det, at som led i øget mobilitet kan et europæisk studiekort hjælpe til at reducere byrder og omkostninger for studerende og uddannelsesinstitutioner ved at strømline administrative processer før, under og efter et mobilitetsophold. De studerende vil på denne måde kunne identificere sig sikkert over for enhver videregående uddannelsesinstitution i EU og dermed gøre det muligt at udveksle uddannelsesrelevante oplysninger, med fuld respekt for persondatabeskyttelsen, samt sikre de studerende adgang til en række serviceydelser før ankomsten til en uddannelsesinstitution i udlandet. Formålet er at gøre det muligt for uddannelsesinstitutionerne på mere fleksibel vis at udsende og modtage flere udvekslingsstuderende end i dag.

På baggrund af EU-finansierede pilotprojekter, som vil blive skaleret op i 2019, samt yderligere analyser og interessenthøringer ønsker Kommissionen at begynde en progressiv udrulning af det europæiske studiekort i 2021, herunder om muligt udvide det til at omfatte erhvervsuddannelseselever.

Europæiske universiteter

Meddelelsen beskriver initiativet om europæiske universiteter bestående af bottom-up-netværk af eksisterende universiteter, der sammen bør udvikle fælles langsigtede institutionelle strategier for uddannelse, forskning og innovation af høj kvalitet. De europæiske universiteter bør drive udviklingen af højt integrerede og åbne studieprogrammer, der kombinerer moduler i flere lande. Ambitionen er, at det på sigt skal bidrage til fremkomsten af ”europæiske grader”, der anerkendes i hele Europa.

De europæiske universiteter bør understøttes af nogle centrale principper om, at alle typer videregående uddannelsesinstitutioner i alle medlemsstater bør være i stand til at deltage ud fra retfærdige kriterier. Netværkene bør være geografisk balancerede og socialt inkluderende. Finansieringen bør trække på en kombination af nationale og EU-midler.

Ifølge meddelelsen bør de europæiske universiteter udgøre nøgleelementer i det europæiske uddannelsesområde ved at fremme excellence og fungere som eksempler på god praksis for andre videregående uddannelsesinstitutioner. Samtidig skal de gradvist styrke de europæiske videregående uddannelsers konkurrenceevne og tiltrækningskraft.

Det er Kommissionens mål, at der skal oprettes mindst 20 europæiske universiteter frem til 2024. Kommissionen foreslår, at der inden for Erasmus+-programmet iværksættes pilotprojekter i 2019 og 2020 med fuld udrulning i 2021. På baggrund af disse vil Kommissionen sammen med interessenterne undersøge muligheden for at give de europæiske universiteter en særskilt retsstilling i 2025.

Endvidere vil *skolen for europæisk og tværnational forvaltning*, der er etableret under det europæiske universitetsinstitut i Firenze, styrke sine aktiviteter.

Meddelelsen oplyser ligeledes, at Kommissionen vil foreslå at fremme oprettelsen af *erhvervsuddannelsescentre for excellence*. Disse bør bl.a. bidrage til at udarbejde læreplaner og kvalifikationer af høj kvalitet, der fokuserer på behovene hos sektorerne. Centrene bør fungere som drivkraft for excellence og innovation og fremme en proaktiv rolle for erhvervsuddannelserne i den lokale og regionale økonomiske udvikling.

Alle de specifikke tiltag er nært forbundne.

Konklusioner og fremtidsperspektiver

Afslutningsvis konkluderes det i meddelelsen, at EU har sat uddannelse, ungdom og kultur højt på dagsordenen siden det sociale topmøde i Göteborg i november 2017 og Det Europæiske Råds konklusioner fra december 2017, og dette skal der gøres status over på topmødet i Sibiu i 2019. På den baggrund vil Kommissionen fortsætte sit arbejde hermed i samarbejde med Rådet og medlemsstaterne på følgende måde:

- Arbejde hen mod et europæisk uddannelsesområde, der bl.a. vil lette mobilitet og samarbejde over grænserne ved at:
 - fremlægge forslag til et stærkere og mere inkluderende efterfølgerprogram til Erasmus+ og et forslag om videreførelse af det europæiske solidaritetskorp
 - fremlægge forslag inden 2020 til et moderniseret og styrket uddannelsessamarbejde på EU-niveau, der skal understøtte bedre gensidig læring og nationale reformtiltag
 - fortsætte det nære samarbejde med medlemsstaterne og Rådet for en tilgang til uddannelse, der er baseret på livslang læring og innovation.
- Forbedre de retlige og finansielle rammebetingelser for udviklingen af kulturelle og kreative industrier og for mobiliteten af fagfolk inden for de kulturelle og kreative sektorer.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Meddelelsen i sig selv medfører ingen konsekvenser for dansk ret.

7. Konsekvenser

Meddelelsen i sig selv forventes ikke at få konsekvenser for lovgivningen, EU-budgettet, statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

En eventuel opfølgning på meddelelsen gennem implementering af visse af forslagene vil dog kunne medføre lovgivningsmæssige konsekvenser og konsekvenser for EU's budget, statsfinanserne og samfundsøkonomien.

8. Høring

Forslaget blev sendt i skriftlig høring i EU-specialudvalget vedr. uddannelse og ungdom den 23. maj 2018. Der indkom følgende høringssvar, som nedenfor gengives i deres fulde længde.

Danske Regioner:

Det er positivt, at Kommissionen anerkender den afgørende betydning af uddannelse og kultur. Forslaget om "European Universities" er positivt, idet det kan bidrage til øget mobilitet og dermed lettere adgang til kompetent arbejdskraft i Danmark og gennemsigtighed omkring kvalitet og kompetencer. Det er vigtigt, at forslaget om europæiske universiteter kommer hele Danmark til gode. Derfor er det positivt, at Kommissionen lægger op til, at der skal være en geografisk og social balance. Det bør også gælde inden for medlemsstaterne.

De videregående uddannelser spiller en afgørende rolle for regional udvikling i forhold til blandt andet adgangen til kvalificeret arbejdskraft, innovation og forretningsudvikling, ibrugtagning af ny teknologi

mv. Derfor er det meget positivt, at Kommissionen anerkender denne dimension herunder koblingen til de regionale erhvervsmæssige styrkepositioner (Smart Specialisation Strategies). Her bør det bemærkes, at det er et vigtigt bidrag for implementeringen af dette, at man i medlemslandene sikrer, at der er stærke regionale myndigheder, der kan tage initiativ til og understøtte samarbejder baseret på de regionale erhvervsmæssige styrkepositioner og eksempelvis skaber partnerskaber mellem uddannelses- og forskningsinstitutioner, virksomheder, erhvervsklynger, kommuner, arbejdsmarkedets parter mfl. i den enkelte region.

I forhold til etableringen af "Vocational Education and Training Centres of Excellence", er det positivt at Kommissionen anerkender vigtigheden af erhvervsuddannelsernes bidrag og sammenhængen til den regionale vækst og udvikling. Erhvervsskolerne yder i Danmark et vigtigt bidrag til uddannelse af arbejdsstyrken og regionerne har et tæt samarbejde med skolerne omkring kvalitetsudviklingsprojekter mv. Skolerne er til stedet i hele landet og dybt forankret i deres regionale kontekst ift. samarbejde med erhvervsliv, klynger og øvrige institutioner.

I forhold til det konkrete forslag, så er der i forvejen en række kvalitetsudviklingstiltag i gang, blandt andet er der etableret videnscentre på erhvervsskolerne i 2017. Erhvervsskolerne er i forvejen udsat for mange forandringer, og det er vigtigt at skolernes hovedfokus er på kerneopgaven, som er rekruttering af flere til erhvervsuddannelserne og høj kvalitet i uddannelserne. Forslaget skal dermed udformes på en måde, der passer ind i den danske kontekst, og som ikke griber forstyrrende ind i skolernes kerneopgave. Derfor bør erhvervsskoler og regionale myndigheder inddrages i udformningen og implementeringen i medlemslandene. Centrene kan med fordel inddrage de regionale erhvervsmæssige styrkepositioner jf. det fokus der er på smart specialisation i EU-samarbejdet, så eksempelvis en dansk erhvervsskole med fokus på robotteknologi kan opnå samarbejde med andre europæiske skoler med lignende fokus.

Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS):

Vi finder, at sammenhængen mellem en meget holistisk analyse af udfordringerne ikke bliver matchet tilstrækkeligt af de foreslåede indsatser. Analysen handler om en bekymring hos borgerne både om arbejdssituationen, velfærdsstatens fremtid, udviklingen i de demokratiske og forskelligartede samfund (beskrives øverst s. 1). Det nævnes s. 3 at anden pakke initiativer ud over at sikre konkurrencedygtighed også skal sikre et inkluderende og sammenhængende Europa. Der peges flere steder på livslang læring som en måde at imødegå udfordringerne, men i indholdet, handler det næsten udelukkende om kvalificering til arbejdslivet. Der er samtidig et hårdt fokus på den formelle uddannelse.

Der er brug for at adressere den udfordring, at for få voksne deltager i læringsaktiviteter - nemlig 11%, som det fremhæves i infografikken s. 2. Det er svært at se, hvordan denne andel tænkes øget. Samtidig er der brug for at øge opmærksomheden på andre formål med læring end arbejdsmarked og konkurrenceevne, nemlig at tilegne sig kompetencer i forhold til at indgå i samfundet som aktive og demokratiske medborgere, der både kan håndtere egne og familiens udfordringer, men også kan være et aktiv samfundsmæssigt. Vi kalder det livskompetencer, men de er i høj grad overlappende med EU's nøglekompetencer. Og så er der brug for opmærksomhed på, at læring skal kunne foregå under både ikke-formelle og uformelle former, som især egner sig til voksne, der har mindre gode erfaringer med det formelle uddannelsessystem.

På den positive side, vil vi fremhæve visionen for et europæisk uddannelsesområde inden 2025 og målsætningen om at støtte medlemsstaterne i at gøre uddannelsessystemerne mere inkluderende og i højere grad baseret på livslang læring. Vi kan beklage, at det ser ud til, at voksenområdet under Erasmus+ ikke har fået den tiltrængte styrkelse til at bidrage til den målsætning. De øvrige dele af det

europæiske uddannelsesområde handler om andre grupper end voksne, og det handler om det formelle uddannelsessystem. Det er derfor et vigtigt fremtidsperspektiv, der nævnes s. 11 om at fortsætte samarbejdet med medlemsstaterne og Rådet om en tilgang til uddannelse, der er baseret på livslang læring.

Det er muligt at flere af mine kommentarer imødekommes af ”A New European Agenda for Culture”, i så fald, kan der ses bort fra dem.

Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF):

DUF stiller sig overordnet positivt overfor kommissionsmeddelelsen, særligt overfor tankerne om en inkluderende brug af Erasmus+ og tilknyttede programmer. Imidlertid har vi følgende bemærkninger.

Angående den automatiske gensidige anerkendelse af eksamensbeviser og læringsophold (s. 6-7), er det positivt at der arbejdes for lettere mobilitet af uddannelseskompetencer. Imidlertid mangler i afsnittet et fokus på erhvervsskolekompetencer, og vi er af den overbevisning at også styrket gensidig anerkendelse af erhvervsskolekompetencer er nødvendige for at sikre alle unges mobilitet og europæiske deltagelse.

Det er positivt, at der gennem uddannelsesinitiativer sættes fokus på den europæiske identitet og kultur igennem hele papiret. Imidlertid er vi af den overbevisning, at det ikke er nok. Der bør ligeledes være fokus på demokratisering og deltagelse på tværs af europæiske uddannelser. EU er en oplagt og central aktør til at sikre at unge i uddannelsessystemet oplyses om deres demokratiske rettigheder, og at deres engagement herigennem styrkes.

Danske Studerendes Fællesråd (DSF):

DSF ser positivt på de overordnede ønsker fra Rådet og Kommissionen om at styrke indsatserne omhandlende uddannelse, vi mener, at det overordnet er positivt. Endvidere ser vi positivt på, at EU sigter efter at promovere mere internationalt samarbejde på uddannelsesområdet.

Det er imidlertid vigtigt, at når der snakkes om samarbejde omkring uddannelse i Europa, på det videregående uddannelsesområde, så skal alle medlemmer af European Higher Education Area (EHEA) inkluderes. Vi ønsker ikke et European Education Area, som en eksklusiv støttegruppe inden for EHEA. Det vil være ødelægge de fordele, der vil være ved et bredere europæisk samarbejde.

Europæiske Universiteter

DSF er dybt bekymret over forslaget om at etablere Europæiske Universiteter. Som beskrevet i impact assessment for forslaget COM(2018) 367 om Erasmus+, så er antallet af personer, der deltager i udvekslingsprogrammer, stadig meget lavt, blandt andet fordi mindre privilegerede grupper ikke har råd til at deltage. At udvikle programmer, hvor mobiliteten er inkorporeret uden at garantere en social sikring for de deltagende studerende vil gøre, at programmerne kun er tilgængelige for dem som har råd. Dermed bliver de udviklet til at være ekskluderende for større grupper af studerende. Det store fokus på excellence og konkurrence i programmerne vil kræve mange ressourcer, men kun tilgængeligt for en lille gruppe af studerende fra privilegerede baggrunde (som beskrevet i det fornævnte impact assessment). DSF mener, at midlerne kunne bruges bedre på at udvikle programmer med bredere tilgængelighed. En anden bekymring ved forslaget om Europæiske Universiteter er, at det ikke er tydeligt, hvordan de vil forholde sig til f.eks. brugerbetaling, når der samarbejdes med lande, der har brugerbetaling på uddannelse. Vi håber, at den danske regering vil presse på for at sikre, at der ikke indføres brugerbetaling på uddannelse og, at sociale sikringsmekanismer inkluderes. Dette skal sikre, at disse programmer er tilgængelige for alle studerende, uanset social baggrund. Uden en garanti for at disse forhold er i orden, er dette forslag meget bekymrende.

Nyt Erasmus+ program

DSF støtter fuldt ud idéen om at styrke Erasmus+ programmet. Vores visioner og holdninger til forslaget kan findes i vores høringssvar til COM(2018) 367.

Europæisk Studiekort

DSF mener, at det er vigtigt, at studerende i Europa anerkendes som studerende, så de kan sikres adgang til de forskellige former for støtteordninger og lignende, som er tilgængelig i andre europæiske lande. Det er vigtigt, at denne anerkendelse ikke kun gælder studerende inden for EU, men alle studerende i medlemslandene i European Higher Education Area (EHEA).

DSF ser positivt på initiativerne, der gør det lettere for studerende at flytte fra et institut til et andet. Enhver løsning på denne problematik skal fokusere på at beskytte dataoplysninger om den enkelte studerende og må ikke resultere i, at personlige data deles uden samtykke. Begrænsning af deling af data og brug af data bør være gennemsigtige og begrænses til det minimalt nødvendige for registrering og adgang. De studerende bør eje deres egen data. De videregående uddannelsesinstitutioner bør aldrig bruge data på en måde, som påvirker de studerende negativt.

DSF mener imidlertid ikke, at det Europæiske Studiekort skal være en prioritet og vi mener ikke, at det vil løse problematikken med manglende mobilitet mellem mange grupper af studerende. At tro, at det Europæiske Studiekort vil øge mobiliteten er en meget simpel løsning på et meget komplekst problem. Hovedårsagen til, at studerende ikke deltager i mobilitetsprogrammer er økonomi (EUROSTUDENT 2018:251), et Europæisk Studiekort vil ikke løse dette og vil fjerne fokus fra det rigtige problem nemlig de studerendes økonomi. Derfor mener vi i DSF, at EU i stedet burde allokere ressourcer til at udbedre de strukturelle økonomiske uligheder, der eksisterer i mobilitetsprogrammerne.

I tilfælde af at et sådant projekt implementeres efter et forsøg burde det Europæiske Studiekort ikke fjerne de eksisterende studiekort til fordel for et europæisk kort. Studiekort er ofte essentielle i mange service-infrastrukturer og i studerendes økosystemer. I mange europæiske lande er det studenterdrevne organisationer, som er ansvarlige for at producere og distribuere studiekort specielt designet til at imødekomme de studerendes behov og lokale forhold. DSF bakker ikke op om at ændre de eksisterende systemer uden samtykke og inddragelse af de lokale studerende. At ændre disse systemer så væsentligt og kritisk oppe fra er skadeligt for de studerendes selvbestemmelse. Det Europæiske Studiekort må ikke overtage eller konkurrere med lokale studiekortssystemer.

For at undgå disse risici er det væsentligt, at et Europæisk Studiekort, hvis det bliver vedtaget og skal implementeres, bliver implementeret i et tæt samarbejde med nationale studenterorganisationer.

Gensidig anerkendelse af eksamensbeviser fra videregående uddannelser og gymnasiale eksamensbeviser.

DSF er stærk fortalere for, at EU gør en indsats for at sikre, at landene i 2025 følger de aftaler fra Bologna-processen, som faciliterer reel implementering af gensidig automatisk anerkendelse af eksamensbeviser fra videregående uddannelser.

Vi så imidlertid gerne, at de støtteordninger, der foreslås, tilbydes til alle medlemslande i EHEA og ikke kun EU's medlemslandene, for at undgå en endnu større ubalance i EHEA i forbindelse med implementeringen.

¹ http://www.eurostudent.eu/download_files/documents/EUROSTUDENT_VI_short_report.pdf

FTE:

EU Kommissionens første og anden uddannelsespakke med en række henstillinger og meddelelser er udtryk for, at det uddannelsespolitiske samarbejde i EU får stadig større fokus og betydning. Det er på mange måder positivt, fordi uddannelsesindsatsen – ofte i samspil med andre politikområder - i de enkelte EU medlemslande bør have en central betydning i forhold til at medvirke til at løse en række af de udfordringer, EU og de enkelte medlemslande står overfor. Det handler bl.a. om at fremme mulighederne for de mange unge og voksne, der fortsat ikke er i beskæftigelse, at fremme mobilitet, at understøtte økonomisk vækst, at fremme integration og bidrage til udvikling af demokratiet.

FTE er derfor grundlæggende positiv overfor et stærkere uddannelsespolitisk samarbejde, men vil samtidig understrege, at fastlæggelsen af uddannelsespolitikken fortsat skal være en national kompetence.

Aarhus Universitet:

Aarhus Universitet takker for muligheden for at fremsende bemærkninger til Kommissionens meddelelse om ”Opbygning af et stærkere Europa gennem en stærkere ungdoms-, uddannelses- og kulturpolitik”.

Aarhus Universitet ser positivt på meddelelsen. Fokus på at fremme læringsmobilitet og udvikling af Europauniversiteter er afgørende indsatsområder ift. fortsat sikring af høj kvalitet i uddannelse på alle niveauer og ligger dermed helt i tråd med AU's strategiske indsatsområder.

Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA):

FA kan overordnet set støtte forslagene under forudsætning af at medlemsstaternes kompetence på uddannelsesområdet opretholdes.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes generel opbakning til meddelelsens mål om at give uddannelse og kultur en mere fremtrædende placering på EU's dagsorden. Der er dog ikke kendskab til medlemsstaternes holdninger til de konkrete forslag.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen tilslutter sig meddelelsens budskab om, at uddannelse, herunder dagtilbud, og kultur først og fremmest er et anliggende for medlemsstaterne, og at det europæiske niveau kan spille en supplerende rolle, navnlig når det gælder grænseoverskridende aktiviteter som f.eks. Erasmus+.

Regeringen forudsætter, at en eventuel opfølgning på meddelelsen med konkrete forslag sker i fuld respekt for princippet om subsidiaritet og proportionalitet i lyset af, at EU på uddannelses- og kulturområdet kun har en understøttende og supplerende kompetence. Regeringen lægger i den forbindelse vægt på, at behandlingen af eventuelle forslag på baggrund af meddelelsen ikke foregriber de kommende forhandlinger om EU's flerårige finansielle ramme (MFF). En endelig stillingtagen til forslagene vedr. uddannelse og kultur må afvente den konkrete udmøntning og forslag til finansiering, idet flere vil kunne indebære betydelige statsfinansielle konsekvenser.

Regeringen finder, at meddelelsen med fordel i højere grad kunne understrege vigtigheden af, at de unge gennem uddannelse rustes og kvalificeres til at indtræde på arbejdsmarkedet.

I forhold til nogle af de i meddelelsen nævnte forslag kan følgende bemærkes:

Regeringen vil positivt bidrage til drøftelserne om *Erasmus+* programmet, idet en drøftelse af konkrete bevillinger dog hører hjemme som led i MFF-forhandlingerne.

Regeringen støtter op om at forbedre samarbejdet mellem universiteterne. At skabe mere formaliserede netværk for dette er en ide, som regeringen i udgangspunktet er positiv overfor og gerne diskuterer yderligere.

Regeringen er parat til at drøfte udformningen af et europæisk studiekort, når et mere konkret forslag foreligger. Det vil være hensigtsmæssigt, at man i det videre arbejde afventer resultaterne og evalueringen af et pilotprojekt, der allerede er igangsat, for at kunne drøfte forslaget baseret på disse erfaringer. Desuden bør deltagelse i en eventuel ordning være frivillig.

Regeringen er i udgangspunktet positiv overfor at fremme den *gensidige anerkendelse af eksamensbeviser*. En sådan ordning vil skulle tage højde for og respektere, hvordan de enkelte landes uddannelsessystemer og arbejdsmarked er indrettet. Med hensyn til automatisk anerkendelse af udlandsophold er det uklart, hvad dette vil indebære i forhold til de gymnasiale og erhvervsrettede uddannelser, hvilket bør søges afklaret. Endvidere vil regeringen have fokus på, at det ikke vil medføre nye administrative byrder for uddannelsesinstitutionerne.

Regeringen er positiv over for forslaget om, at alle unge europæere senest i 2025 bør have et *godt kendskab til to sprog* ud over deres modersmål.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Der blev oversendt grund- og nærhedsnotat om Kommissionens meddelelse om *Styrkelse af den europæiske identitet gennem uddannelse og kultur* den 13. december 2017.

Den politiske debat om uddannelseselementerne af DER-konklusionerne af 14. december 2017 blev forelagt Europaudvalget den 9. februar 2018 som led i undervisningsministerens forelæggelse af rådsmødet for uddannelse den 15. februar 2018.

Rådskonklusioner om at arbejde hen mod en vision om et europæisk uddannelsesområde blev forelagt Europaudvalget den 18. maj 2018 som led i undervisningsministerens forelæggelse af rådsmødet for uddannelse og ungdom den 22. maj 2018.